

Malieveld

Joep Bakker (Redactie Tijdschrift Pedagogiek)

URN:NBN:NL:UI:10-1-100773

Ik ben geen twitteraar, zal dat ook niet gauw worden. De 140 toegestane tekens dwingen je tot een formulering van boodschappen waarvan je bij het versturen al spijt kunt hebben. Of ze verleiden tot scheldkanonnades en vuilspuiterij. Toegegeven, willen die krachtig aankomen, heb je aan 140 tekens meer dan genoeg, zeker wanneer ze dan ook nog eens ettelijke malen, zoals het heet, geretweet worden.

Maar soms is zo'n tweetje zo krachtig dat je er stil van wordt.

Dat overkwam althans mij. Een vriendin van me stuurde me er onlangs eentje via de mail. Het bleek al tientallen malen geretweet, vaak tot ver buiten de landsgrenzen. Meestal zonder enig commentaar. Dat was ook niet nodig. Het beeld sprak voor zich.

Het is een foto van een wit vel, in vakjes verdeeld. In elk de inktafdruk van een vinger. Er zijn vakjes voor de duim, de linker en rechter, vakjes voor de wijs-, ring- en middelvingers en vakjes voor de pinken. Rechtsonder is er ruimte voor een afdruk van de hele hand, dat wil zeggen, 'voor vier vingers gelijktijdig geplaatst', zoals er boven de afdruk staat te lezen.

Is dit nu allemaal zo bijzonder? Sinds 9/11 worden immers van elke volwassen bezoeker aan de VS dergelijke vingerafdrukken gevraagd. En het 'waarom' heet zo evident, dat we er klakkeloos aan beantwoorden. Al even vanzelfsprekend zijn de afgenomen vingerafdrukken van iemand die van een misdrijf wordt verdacht. Logisch toch.

Maar de vingerafdrukken op de foto zijn wel degelijk bijzonder. Niet voor niets werden ze tientallen malen geretweet.

Op de foto is ook een potlood te zien, ik schat van een centimeter of vijftien. Het ligt op het in vakjes verdeelde vel. En het ligt daar met een bedoeling. Met de bedoeling de kijker ervan te doordringen hoe klein die vingerafdrukken eigenlijk zijn en dat die dus van een kind, een jong kind, moeten zijn.

■ Correspondentieadres: j.bakker@pwo.ru.nl

Inmiddels weet ik meer van dat kind. En van die foto. Onderdeel van diens dossier. Wat eraan voorafging is routine: één voor één drukte het amper zesjarig jochie zijn vingers op het inktkussen, vervolgens op het vel. Onder het toeziend oog van, jawel, een cipier. Nog geen uur in Nederland, samen met zijn ouders het geweld in Syrië ontvlucht, rechtstreeks de cel in.

Ik probeer me voor te stellen wat dat voor zo'n kind en, niet te vergeten, zijn ouders betekent. En wát voor hun tientallen lotgenoten die eenzelfde onthaal in Nederland ten deel valt. Want mag dat dan in strijd zijn met het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind, daarmee zijn de psychologische en pedagogische implicaties nog niet geschetst. Mocht ik die voor mezelf niet scherp hebben, dan helpt me een boekje dat een coalitie van organisaties onder aanvoering van Defence for Children onlangs naar buiten bracht, *Papa, hebben we iets ergs gedaan?*¹

Mag de titel wat al te dramatisch lijken, een betere is nauwelijks denkbaar. Het hele probleem, in al zijn facetten, is er kernachtig mee benoemd. En hij dekt de lading: interviews met kinderen, soms nog heel jonge, en interviews met hun ouders waarin ze verhalen van hun ongelof, angst en verdriet, van hun vragen, conflicten en dilemma's.

Eén citaat:

Toen we aankwamen werden we eerst heel lang in een kale cel gezet. Er was alleen een bankje. Ik vroeg mijn zoon om zijn sokken uit te doen. Daar maakte ik een bal van. Ik zei dat we naar elkaar moesten overgooien en dat wie de bal niet ving, af was. Wie overbleef had gewonnen. Ik wilde doen alsof het een spel was, dat we daar zaten. Ik heb heel erg mijn best gedaan dat de kinderen niet zouden voelen dat ze in een gevangenis zaten. De deur ging om halfnegen op slot. Dat vond ik zo'n rot geluid voor de kinderen. Ik zorgde altijd dat ze precies op dat tijdstip onder de douche stonden. En daarna zaten ze dan samen in hun pyjama voor de tv, zodat het logisch was dat we niet meer de gang op hoefden.

Sommigen zullen zich bij het lezen de vader en zoon in *La vita è bella* herinneren. Konden die, ondanks alle ontroering, nog weleens een glimlach ontlokken, in dit geval kan ik een opkomende grimmigheid ternauwernood onderdrukken. En ik begin te dromen van een Malieveld, volgestroomd met psychologen en pedagogen, ortho's en gewone, gezinstherapeuten en kinderpsychiaters. Ze dragen spandoeken met zich mee en roepen om het hardst, nee, ze schreeuwen het uit. Dat ze het nu echt niet langer pikken! Want anders ...

Want anders gaat het heel gewoon door.

Noot

1 Te downloaden van www.geenkindindec.nl